

stræbelse for at fremme Forslaget ikke vil bringe det dertil, at hverken han eller jeg eller nogen Anden kommer til at faae Fortjeneste deraf. Det forekommer mig, at det ærede Medlem fandt Forslaget saa utilfredsstillende, at han formodentlig maa ville foreslaa Forandringer og Forbedringer deri. (Udbrud af Holstein-Bevreborg). So, Tidenden skal vise, at det ærede Medlem har sagt det. Han bemærkede, at Forslaget var for lidet, det var Angeriting, men hvad der er for lidet, mener jeg ikke er tilfredsstillende. — Der er et Forsøg, som jeg ogsaa mener, man af andre Hensyn maa være noget forsigtig med. Det ærede Medlem for Aarhus Amts 2den Valgkreds (Ingerslev) nævnte ganske i Forbigaaende Spørgsmaalet om Vandrelærere. Det er en Institution, der er kjendt andre Steder, navnlig i Lydsland, og som maasse, naar Betingelserne ere tilfede, i Særdeleshed naar man kan finde den rette Person, kan virke til nogen Gavn; men det er et Forsøg, som jeg tror maa gøres med Forsigtighed, og jeg er i den Henseende enig med Landhusboldningssekskabet, som har en lignende Opfattelse, at man maasse kunde paa Finantsloven søge et begrændset Beløb for at kunne komme til Hjælp paa de Steder, hvor man har fundet den rette Mand til at gjøre Forsøg, men at man paa ingen mulig Maade kan betragte Sagen som saa vidt fremmet, at man tør fremme Institutionen over hele Landet. Det er nemlig af de Forsøg, der, hvis de mislykkes, gjøre Stæde. Derfor det er saa uheldigt, at Resultatet af de Raad, som en saadan Vandrelærer har givet, ikke indtræffer, saa vil dette naturligvis endnu mere forpøge den Uviljelighed, som allerede i Forveien er tilfede hos Befolkningen, til at gaa over til det Nye, og det vil maasse forhindre en tidligere Fremgang til en mere intensiv Brug af Jorden, hvilket ikke vilde have fundet Sted, naar ikke saadanne feilslagne Forventninger vare indtrufne. Jeg tror, at denne Institution bør anvendes med megen Forsigtighed, og at man i det Hele taget bør gaa lidt jevnt tilværks. I een Henseende er jeg selvstændig enig med det ærede Medlem for Aarhus Amts 2den Valgkreds, og det er navnlig det, at det ogsaa forekommer mig, at det vilde være heldigt og nyttigt, om man fikrede de Mænd, der have en virkelig stor Fortjeneste af vore landøkonomiske Forholds Udvikling paa mange Maader, en betrygget og selvstændig Stilling. Jeg tror, at man kan ikke noksom paaskjønne den heldige Indflydelse for vort Agerbrugs Udvikling og i Særdeleshed paa Udviklingen af enkelte Dele af Landøkonomien, som disse Mænd have haft.

Der fremkom fra forskellige Talere og navnlig fra den ærede Folkethingsmand for Veile Amts 3die Valgkreds (H. Nielsen) nogen Beflagelse over, at der ikke blev gjort Noe i Retning af Hjælp for de i Samfundet mindre heldige Stillede, at man ikke saae noget Resultat i Lovforslag

af Arbejderkommissionens Betænkning. Jeg har anset det for mindre nyttigt at fremkomme med Forslag, Hentede fra Emner i denne Betænkning, da der efter min Mening var overmaade liden Udsigt til under de nuværende Forhold at bringe praktiske Resultater ud af saadanne Forslag, en Formening, hvori jeg bestyrkes, naar jeg tager Hensyn til de Forhandlinger, der noget tilbage i Tidene ere førte paa lignende Omraader. Jeg har anset det for rigtigt at frembringe Forslag, om jeg saa maa sige, paa mere neutrale Gebeter, om hvis Hensigtsmæssighed man i Almindelighed maatte være enig, naar Talen var om at udvikle vore Forhold, men som ikke indeholdt den Espire til høist forskellige Opfattelser, som ligger i de Emner, der ere behandlede af Arbejderkommissionen. Men affet deraf tror jeg, det maa indrømmes, at den Tid, der er levet Administrationen mellem Rigsdagssessionerne, er saa kort, at man ikke kan vente en overordentlig stor Sum af vidtløftige Lovforslag forelagt ved den næste Rigsdags Sammenkomst. Det er umuligt at negte Enkelte af de Kræfter, der have været stærkt brugte i Rigsdagstiden, nogen Hvile i Mellemtiden, inden næste Session kommer. Finantslovsforslaget skal udarbejdes, og der bliver ikke megen Tid til at bearbejde og fremkomme med Lovforslag, naar dette tages i Betragtning. Men det forekommer mig ogsaa, at der maa og bør være en rimelig Grændse for det Arbejde, man forlanger af Rigsdagen. Der maa være en rimelig Grændse for det Antal af vigtige og vidtløftige Lovforslag, der forelægges Rigsdagen. Det nytter ikke at forelægge Rigsdagen en Masse store og vidtløftige Lovforslag, som hverken Rigsdagens eller Ministrenes Tid strække til fuldt ud at kunne drøfte med Grundighed, sigtende til det Maal at faae dem bragte til at blive til Love. Det er de Emner til, at saadanne Forslag, som det ærede Medlem hentydede til, ikke ere fremkomne, og jeg vil sige, jeg har ikke haft Tid og Kræfter til at besørge stort Mere, end der er besørget.

**Ministeren for Kirke og Undervisningsvæsenet (Fischer):** De Bemærkninger, jeg skal tillade mig at fremsætte, ville væsentlig være foranledigede ved det Foredrag, det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds (Wille) holdt den første Dag, denne Forhandling begyndte; men der faldt igaar et Par Ytringer fra det ærede Medlem for Kjøbenhavns Amts 5te Valgkreds (Holstein-Bevreborg), der foranledigede mig til et Par ganske korte Bemærkninger. Det ærede Medlem gjorde opmærksom paa — han drøede ved Theatret, det er en saa interessant Gjenstand, at jeg behøver næsten ikke at nævne, at det var demom, at det ærede Medlem talte — at der i Anmærkningerne findes den Mærkværdighed, at 16,000 og 40,000 er lagt sammen til 27,000; og det ærede Medlem ublevte adskillige